

DIGITALNE VEŠTINE SU POTREBNE SVIMA I SVI MOGU DA IH SAVLADAJU

U cilju unapređenja digitalnih veština mladih u Srbiji, Inicijativa „Digitalna Srbija“ i UNICEF su započeli saradnju koja će mladima omogućiti da steknu neke kompetencije i znanja uz pomoć kojih će lakše pronalaziti posao.

Stručnjaci iz digitalne sfere su na onlajn događaju „Znaš kako“, koji je održan 15. aprila u 20.00 časova, predstavili po jednu digitalnu veštinu i pokazali u kom pravcu mladi mogu besplatno dodatno da se edukuju.

Nakon ukrštanja različitih statističkih podataka koji govore da više od 80 odsto domaćinstava u Srbiji ima pristup internetu, ali da više od 51 odsto populacije starije od 15 godina nema nijednu od osnovnih veština u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija (slanje i prijem mejla, internet pretraga, obrada teksta i sl.), Inicijativa

„Digitalna Srbija“ i UNICEF u Srbiji okupili su osam predstavnika iz kompanija u Srbiji koji su sinoć pokazali kako mladi mogu da usavršavaju svoje digitalne veštine i bolje se pripreme za tržište rada.

U događaju „Znaš kako“ učestvovali su predstavnici kompanija članica Inicijative „Digitalna Srbija“ i drugih organizacija: rukovodilac za planiranje resursa kompanije Symphony Momir Đekić, psihološkinja iz Digital Communications Institute Ana Mirković, senior partner u advokatskoj kancelariji Karanović & Partners Rastko Petaković, direktor sektora za poslove sa stanovništvom OTP banke Vuk Kosovac, specijalista za društvene mreže iz Nordeusa Sara Milošević, direktorka za startup ekosistem i inovacije iz PwC Srbija Tanja Kuzman, direktor marketinga kompanije TeleGroup Aleksandar Vratonjić Gligorijević te kreativni i umetnički direktor iz Direct

Media United Solutions Stefan Gajić. Svako od njih gledaoce je proveo kroz to kako tehnologija oblikuje svet oko nas i kako nam pojedini alati pomažu da se u takvom svetu snađemo.

Današnje generacije percipiraju veću količinu stresa

U uvodnim prezentacijama potrebu za posedovanjem digitalnih veština osvetlili su Ana, Momir i Rastko, govoreći o istraživanjima koja pokazuju da današnje generacije percipiraju veću količinu stresa nego prethodne, o činjenici da smo svakodnevno izloženi moru informacija od kojih većinu i ne precipiramo na ličnom nivou, kao i o tome da živimo u ekonomiji stvaralaštva.

© UNICEF Srbija/2022/Terzić

Tako je Momir Đekić, pokazujući kako se koristi aplikacija za organizaciju i praćenje podataka Trello, istakao zašto je važno da naučimo da se bolje organizujemo:

„Ispostavlja se da kada radite jedan posao, vi možete da ga uradite vrlo kvalitetno i vrlo efikasno. Problemi nastaju kada dođe više poslova, posebno različitih poslova. Uz pomoć tehnologije mi možemo da izvedemo više tih poslova odjednom, a da svi budu i kvalitetno i efikasno urađeni.“

© UNICEF Srbija/2022/Terzić

S druge strane, Ana Mirković skrenula je pažnju na sve one rizike koje zaboravljamo provodeći vreme na internetu i na to zašto je važno da brinemo o sopstvenoj bezbednosti na svetskoj mreži:

„Govorimo o tome da je komunikacija u eri digitalne komunikacije brza, fluidna, dinamična... Internet nikada nije bio brži i sve ono što se oko nas dešava je gomila stimulusa. Istraživanja pokazuju da ako na internetu provedemo oko četiri sata dnevno, primićemo između 17.500 i 20.000 informacija. Naš mozak je napadnut sa svih strana i, naravno, da većinu ovih informacija na svesnom nivou i ne percipiramo. A koliko su nam važne ili nevažne najbolje pokazuje podatak da

ćemo se na kraju tog dana sećati svega tri do šest informacija.“

© UNICEF Srbija/2022/Terzić

Rastko Petaković je usmerio fokus na to da smo u poslednje vreme, kako se proširio značaj društvenih mreža, došli u svet u kome smo svi i učesnici i kreatori:

„Izašli smo negde, slikali smo nešto, napravili neki snimak i to će neko da gleda. Ranije je umetnik bio neko ko provede nekoliko meseci da bi napravio album ili godinu dana da bi napravio film, danas je umetnik i onaj ko snimi neki dobar story za društvene mreže ili neki viralan video. Ta granica između toga šta su umetnici, a šta smo svi mi obični ljudi koji se bavimo time je jako smanjena. I to je ono što zovemo ekonomijom stvaralaštva.“

KONKRETNE VEŠTINE, KORAK PO KORAK

© UNICEF Srbija/2022/Milisavljević

Imajući sve ovo u vidu, tehnologija se nameće kao potreba i rešenje za savremeni svet, a to su potvrdili i ostali učesnici, koji su predstavili kako se bezbedno kupuje preko interneta, kako se optimizuje LinkedIn profil, kako se uređuju dokumenti, prave sajtovi i prezentacije. Kako

digitalne veštine konkretno čine naš rad efikasnijim i kvalitetnijim objasnila je Tanja Kuzman na primeru rada sa dokumentima u programima poput G Suite ili Microsoft OneDrive:

„U svom životu sam radila na desetinama hiljada dokumenata. Pre deset godina razmenjivali smo mejlove sa dokumentima u prilogu. Danas to izgleda mnogo drugačije, jer imamo način da radimo sa kolegama, nadređenima, sa bilo kim bez obzira gde se on nalazio na zemaljskoj kugli i svi možemo da radimo na dokumentu istovremeno bez ikakvih problema. To znači da se naša efikasnost povećala čak do 10 puta i da nešto za šta su nam bili potrebni dani sada možemo da uradimo za nekoliko sati.“

© UNICEF Srbija/2022/Milisavljević

Učesnici su pokazali da su alati i digitalne veštine koje prezentuju zaista namenjeni svima i da ih uz malo napora svako može vrlo lako savladati. A umesto zajedničkog zaključka, Aleksandar Vratonjić Gligorijević je, predstavljajući alat za dizajniranje vizuala i veb stranica te besplatne resurse koje možemo da koristimo, naglasio upravo univerzalnost primene i dostupnost različitih digitalnih veština:

„Informacije danas do nas dolaze putem teksta, slike, videa, zvuka... Ta multidimenzionalnost sadržaja koje konzumiramo upravo je namenjena da se komunicira putem društvenih mreža i internet prezentacija. Bilo da ste firma i želite da se obratite svojim korisnicima ili želite da napravite neku žurku i pozovete ljude da dođu na nju ili napravite neki rođendanski poklon, možete posegnuti za kreiranjem veb stranice. A da biste napravili dobru internet prezentaciju, nije neophodno da imate programerske veštine niti da ste dizajner.“

Snimak događaja je dostupan na [YouTube kanalu Inicijative „Digitalna Srbija“](#) za sve one koji nisu bili u prilici da ga prate uživo, odnosno za one koji žele da ga pogledaju ponovo.

© UNICEF Srbija/2022/Dojčinović

KLUB ZA UČENJE: ŠKOLA U ŠKOLI

Četnaestogodišnji Rema završava 8. razred u Osnovnoj školi „Radoje Domanović“ u Nišu. U njegovoj školi prošle godine je formiran Klub za učenje, kao podrška deci iz osetljivih grupa. Od tada Rema redovno dolazi na dopunske časove iz matematike.

„Iskreno, nisam znao da koristim tablete i tu tehnologiju. Nastavnici i vršnjaci su mi u tome pomogli jer ja nisam imao nijedan računar kod kuće“, kaže nam Rema.

Mahmula, Remina mama, ponosna je na njegov napredak i uspeh u školi. Priznaje da sada i ona mnogo toga nauči od njega.

„Postoje situacije kada ja ne znam njemu nešto da objasnim, kada ni ja ne razumem, onda je tu Klub za učenje, tu je asistent, tu su nastavnici, i direktorka učestvuje u tome, tako da mu dosta pomažu. Iskreno sam iznenađena, jer do sada nije znao da rukuje računarima, tabletima. Sada se baš dobro snalazi“, kaže Mahmula.

Na dopunske časove dolazi i Remina drugarica Laura, da bi se spremila za završne ispite. Kako kaže, lakše joj je da uči u grupi.

„Kod kuće nemam računar, ali imamo tablete u biblioteci koje možemo da uzmemo, da pozajmimo, da odnesemo kući i da učimo šta nam treba. Znači mi da na internetu nađem neke informacije uz koje mogu lakše da naučim neku lekciju“, kaže Laura.

Na početku pandemije svima je bilo teško. Zatvorile su se učionice, mnogi nastavnici nisu imali digitalne kompetencije da drže onlajn nastavu, a deca iz marginalizovanih grupa nisu imala tehničke mogućnosti da uče na daljinu. Slično je bilo i u Osnovnoj školi „Radoje Domanović“ sa 860 đaka, od kojih je 14% iz romske populacije.

Zato su u ovoj, i u još 29 škola, kao deo projekta **„Premošćavanje digitalnog jaza u Srbiji za najugroženiju decu“** formirani Klubovi za učenje i Biblioteke digitalnih tehnologija. Sa ciljem da i u pandemijskim uslovima svako dete dobije adekvatnu podršku za učenje, kao i psihosocijalnu podršku, taj projekat su zajedno pokrenuli Delegacija Evropske unije u Srbiji, UNICEF i Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

Škola je dobila 3 laptopa za koordinatore i 63 tableta koja učenici mogu da pozajme za učenje. Na taj način smanjuje se digitalni jaz među njima i svi imaju jednak pristup kvalitetnom i inkluzivnom obrazovanju, što i jeste prioritet i cilj projekta.

Oko 30 nastavnika koji učestvuju u radu Kluba za učenje vide važnost i uspešnost projekta, jer od njega korist imaju svi.

Kako bi se smanjile digitalne nejednakosti i pružila podrška kvalitetu učenja na daljinu za učenike u nepovoljnom položaju, Telenor je obezbedio 2200 SIM kartica i 330 modema koji će se koristiti u 30 odabranih osnovnih škola u Srbiji. Ova podrška će doprineti i podizanju kapaciteta nastavnika, pedagoga, školskih psihologa i pedagoških pomoćnika u dodatne 144 škole.

A u sticanju digitalnih kompetencija i informatičkih znanja te u učenju osnove digitalne pismenosti i bezbednosti na internetu đacima pomaže Milijana Krasojević, nastavnica informatike i koordinatorka Biblioteke digitalnih tehnologija.

„Deca jednostavno imaju pristup internetu kada požele i kod kuće mogu da koriste te tablete koje smo dobili. Ta mogućnost, da mogu da rade onlajn, doprinela je ne samo da povećaju svoje digitalne kompetencije i znanja već i da postanu dosta samouvereniji“, primećuje Milijana.

Remi, Lauri i ostaloj deci koja redovno dolaze u Klub za učenje (ima ih tridesetak) osim nastavnika pomaže i dvanaestogodišnja Isidora. Ona je odličan đak, sa najvišim ocenama. Zato se i prijavila da volontira u Klubu za učenje.

© UNICEF Srbija/2022/Dojčinović

„Ja sam želela da budem vršnjački edukator, prvo zato što volim da pomažem drugarima, a i zato što je veoma bitno da mojim vršnjacima koji nisu lepo savladali gradivo na redovnoj nastavi objasnim šta im nije jasno. Pomažem im uglavnom iz biologije, informatike, matematike. Mislim da deca iz Kluba za učenje vole kad su tu njihovi vršnjaci i drugari, jer pomoć drugara je uvek najbolja“, kaže uz iskreni osmeh Isidora.

Dušica Tričković, direktorka škole, smatra da je projekat doneo učenicima, nastavnicima i roditeljima mnogo više od tehnologije, tableta i laptopova. Svi su povećali svoje digitalne kompetencije, nastava je interaktivna, a deca iz osetljivih grupa su redovnija na nastavi.

„Posle godinu dana implementacije ovog projekta mogu da kažem da su naša deca osnažena da rade i od kuće, da se koriste raznim digitalnim alatima i da ne odsustvuju iz škole kao što je to ranije bilo. Naši osmaci su zahvaljujući klubu za učenje jako motivisani za pripremu nastavu i za završetak osnovne škole“, ponosno kaže Dušica.

Krizna situacija izazvana pandemijom kovida-19 donela je i nesigurnost, strah i izolovanost dece iz osetljivih grupa. Zato je psihosocijalna podrška ključna za decu koja su se susrela sa obrazovnim barijerama. Ona se pokazala od suštinske važnosti za inkluziju, odnosno za njihov ostanak i uspeh u sistemu obrazovanja.

„Za svu decu koja se osećaju nesigurnom, koja imaju probleme u porodici, za njih su škola, Klub za učenje i ova biblioteka oaza. Učenici su dovoljno osnaženi da potraže pomoć tima pedagoga, psihologa, direktora škole i svih koji su u timu za pružanje psihosocijalne podrške“, objašnjava direktorka.

Škola organizuje i brojne radionice – sviranje i pevanje, ples i pokret, kreativni aktivizam. Na taj način deca mogu da iskažu emocije, da se pokrenu za nastavu, za učenje, za rad. Ova škola je pravi primer zašto su projekti poput ovog i potreba i inspiracija. To se jasno vidi po ocenama i ambicijama onih koji su bili u riziku da nestanu iz sistema obrazovanja.

„Kada porastem, želim da budem sudija, to mi je bila životna želja. Htela bih da upišem Pravno-poslovnu školu“, samouverena je Laura.

„Želeo bih da upišem medicinsku školu i da budem medicinski tehničar. Znači mi da imam dobre ocene da bih upisao željenu školu“, kaže Rema, pun entuzijazma.

Remi i Laura, kao i njihovi drugari, ohrabreni su da sanjaju velike, ostvarive snove.

© UNICEF/UN0606301/Holerga

RAT U UKRAJINI: PODRŠKA DECI I PORODICAMA

UNICEF i partneri su na terenu, gde pomažu deci i porodicama kojima su neophodni zaštita, stabilnost i uteha.

Sukob u Ukrajini prerastao je 24. februara 2022. godine u pravi rat.

Proteklih osam godina sukoba u Ukrajini već su naneli duboku i trajnu štetu deci. Sada su pretnje ukrajinskoj deci samo porasle. Do 21. aprila više od 5,1 miliona izbeglica je napustilo Ukrajinu, od kojih su polovina deca. Više miliona ljudi je interno raseljeno. Ovakva raseljavanja velikih razmera mogu imati trajne posledice za generacije koje dolaze. Deca koja beže od rata u Ukrajini takođe su izložena povećanom riziku od trgovine ljudima i eksploatacije. U napadima uz upotrebu eksplozivnog oružja u naseljenim urbanim područjima i dalje stradaju civilne žrtve, pa i deca, a dolazi i do znatne štete na osnovnoj infrastrukturi, odnosno u osnovnim uslugama. Dečji domovi, škole, bolnice, vodovodni sistemi, elektrane i mesta gde civili traže sklonište trpe brojna oštećenja ili nestaju u ruševinama.

Velikodušna pomoć naših donatora koja se ogleda u hitnoj i fleksibilnoj finansijskoj podršci omogućila nam je da pribavimo preko 22.000 tona neophodnih potrepština u vrednosti od preko 87 miliona dolara u roku od mesec dana. Lekovi i medicinska oprema, zimska odeća za decu, paketi za higijenu za ustanove i porodice, obrazovni paketi, paketi za rani razvoj i rekreativni paketi podržaće više od 8 miliona ljudi, uključujući 2 miliona dece u Ukrajini, Rumuniji, Moldaviji i Poljskoj.

UNICEF je u Ukrajini uspostavio dodatna tri centra za snabdevanje u Dnjepru, Kijevu i Odesi, pored postojećih centara u Lavovu i Vinici, kako bi obezbedio veće i efikasnije kapacitete za pozicioniranje robe. Do sada je u zemlju stiglo neophodnih potrepština u vrednosti od preko 8 miliona dolara. Zahvaljujući našem partnerstvu sa Privrednom komorom, regionalne vlasti učestvuju u distribuciji unapred pozicioniranih zaliha putem njihovih kanala i mreža kao što su bolnice i centri za interno raseljene širom zemlje.

Uprkos otežanom pristupu prouzrokovanom bezbednosnim ograničenjima, zahvaljujući UNICEF-ovim razvijenim i vrednim partnerskim odnosima sa Vladom Ukrajine, gradskim vlastima i humanitarnim partnerima (35 nevladinih organizacija i organizacija civilnog društva) bilo je moguće organizovati isporuku ključnih medicinskih zaliha za 596.000 ljudi, koje su distribuirane u 49 bolnica u Lavovu, Višgorodu, Harkovu, Nikolajevu, gradu Kijevu i oblasti Kijeva, Černigovu, Dnjepru i Žiromiru, nekim od najnedostupnijih i najteže pogođenih regiona. U Lugansku je isporučena medicinska oprema (sterilizatori, vage, pulsni oksimetri, elektrokardiogrami i spirometri) za 20 medicinskih ustanova koje pružaju podršku za 10.000 dece, a oprema za bolničku rehabilitaciju osoba sa poremećajima mobilnosti i invaliditetom isporučena je u devet bolnica.

Više od 68.000 ljudi koji su smešteni u domovima kulture i privremenim skloništimu dobilo je vodu za piće i proizvode za higijenu u Donjecku, Lugansku, Harkovu, Dnjepru, Kijevu i Lavovu.

U vrtićima je instalirano 36 aparata za prokuvavanje vode, a pet socijalnih ustanova u Novoazovsku i Jasinuvati, u kojima živi 10.000 ljudi, dobilo je higijenske pakete i izvršena je sanacija njihove vodovodne, sanitarne i higijenske infrastrukture.

U okviru obaveze koju je preuzeo, da pruži podršku vodovodnim preduzećima u ratom razorenim oblastima, UNICEF je omogućio nabavku 14,25 tona tečnog hlora za prečišćavanje vode, što omogućava jedonedeljno funkcionisanje vodovodnog sistema Vodokanal u Harkovu. Time će se obezbediti pristup bezbednoj vodi za oko 900.000 ljudi, a dalje nabavke će se sprovesti prema potrebama.

U Moldaviji, UNICEF je obezbedio pakete za bebe, čebad, higijenske pakete i pakete osnovnih potrepština za žene za 15 izbegličkih centara u Palanki, Kalaraseuki i Kišinjevu za preko 20.000 ljudi, uključujući i više od 14.000 dece.

S obzirom na dalji porast potreba, UNICEF je spreman da nastavi sa nabavkom i isporukom medicinskih, prehrambenih, obrazovnih, higijenskih i rekreativnih paketa u Ukrajini i okolnim zemljama. Zahvalni smo vam za podršku koju ćete nam i dalje pružati.

UNICEF saraduje sa vladama, opštinama i civilnim društvima u Belorusiji, Češkoj Republici, Mađarskoj, Poljskoj, Republici Moldaviji, Rumuniji, Slovačkoj Republici i drugim državama koje su primile izbeglice kako bi se obezbedilo da izbeglice iz Ukrajine budu zaštićene u skladu sa Direktivom Evropske unije o privremenoj zaštiti i kako bi se pomoglo da se reše njihove neposredne potrebe u pogledu zdravstvene zaštite i ishrane, obrazovanja, razvoja u ranom detinjstvu, socijalne zaštite i vode, sanitarnih uslova i higijene.

© UNICEF/JUN0605259/Holerg

© UNICEF Srbija/2022/Milovanović

GLAS MLADIH NA KOPAONIK BIZNIS FORUMU

Poslednjeg dana Kopaonik biznis foruma, na panelu „Šta mladi očekuju od biznisa“, predstavnici mlade generacije istakli su izazove sa kojima se suočavaju njihovi vršnjaci, dok su članovi biznis zajednice predočili kakvu bi ulogu privreda mogla da ima u njihovom rešavanju.

Mladi u Srbiji suočavaju se sa brojnim izazovima prilikom ulaska na tržište rada, a najveći je pronalaženje posla. Jedan od uzroka jeste manjak radnog iskustva mladih u odnosu na odrasla nezaposlena lica i upravo to ih čini nespornim da se suoče sa izazovima modernog tržišta rada, pokazali su, između ostalog, rezultati istraživanja koje je UNICEF predstavio na panelu „Šta mladi očekuju od biznisa“ na 29. Kopaonik biznis forumu.

U istraživanju u kojem je učestvovalo 1033 mladih, uzrasta 15–25 godina (36% uzrasta 15–19 godina i 22% uzrasta 20–25 godina), istaknuto je da samo 5 odsto njih smatra da preduzeća u Srbiji vode dovoljno računa o deci i mladima, a 85 odsto ima velika očekivanja od poslovnog sektora da

ih podrži na njihovom budućem razvojnom putu, kroz obezbeđivanje praksi, pružanje mentorstva i mogućnosti za volontiranje, kao i drugih prilika za sticanje poslovnog iskustva.

U panelu na kojem su mladi prvi put na Forumu imali priliku da kroz razgovor sa biznis zajednicom podele svoje poglede na svet i očekivanja od biznisa učestvovali su **Milica Otović**, **Kai Vainomaa** i **Nikola Samardžić**, predstavnici UNICEF-ovog omladinskog odbora, **Miloš Đurićanin**, direktor strategije Nordeus fondacije, **Dragan Filipović**, predsednik UO Generali osiguranja, i **Marko Mitrović**, analitičar UNICEF-a. Panelu se onlajn priključio i **Branko Milutinović**, CEO Nordeusa.

„Jako je važno da se mladi ljudi sretnu sa biznis sektorom dok su još u školi, kada možemo uz neka praktična znanja da se bolje pripremimo za različite poslovne izazove“, izjavila je Milica Otović, studentkinja prve godine Fakulteta za bezbednost u Beogradu. Analiza tržišta rada u Srbiji pokazuje nepovoljnu situaciju za

mlade ljude, pošto je stopa nezaposlenosti ovog dela stanovništva skoro dva puta veća od opšte stope nezaposlenosti. Stopa nezaposlenosti mladih od 15 do 24 godina za treći kvartal 2021. godine iznosila je 23,1 odsto. To znači da se mladi u Srbiji suočavaju sa lošijim izgledima na tržištu rada od svojih vršnjaka iz Evropske unije, gde je 2021. stopa nezaposlenosti mladih iznosila 16,2 odsto, uz 17,6 odsto mladih u NEET kategoriji.

Najveći problem u vezi sa zapošljavanjem mladih predstavlja to što poslodavci zahtevaju radno iskustvo i praktične veštine. S jedne strane, mladi sami ne mogu da steknu radno iskustvo, a obrazovanje, u celini gledano, ne predviđa praksu na radu. S druge strane, poslodavcima su potrebni spremni i motivisani zaposleni koji se mogu brzo prilagoditi zahtevima posla.

Kompanije u Srbiji ukazuju na nedostatak stručne radne snage, a njihovo nezadovoljstvo uglavnom proizilazi iz nedostatka neophodnih praktičnih kompetencija svršenih srednjoškolaca.

Prvi korak sa kojim se susreću mlade osobe jeste izbor budućeg karijernog puta, do koga uglavnom dolazi prilikom izbora fakulteta. Međutim, uzimajući u obzir da se pojedini mladi ne opredeljuju za tercijarni nivo školovanja, za njih taj korak nastaje mnogo ranije. Obrazovanje je previše „tradicionalno“ i u stručnim školama i gimnazijama ne postoji dovoljno projektnog učenja, inovativnih kurseva, obuka, praksi i mogućnosti za volontiranje. Takvi programi u zajednicama bi omogućili mladima da stiču dodatne veštine koje su im neophodne za razvoj i tranziciju ka zapošljavanju.

„Posebno je važno da kompanije otvore svoja vrata mladim ljudima i omoguće plaćenu praksu, mentorstvo, volontiranje. Sigurna sam da bi to omogućilo većem broju mladih ljudi da nađu posao, a kompanijama da dobiju spremnije i produktivnije zaposlene“, izjavila je Kai Vainomaa, učenica gimnazije.

Pokretanje biznisa jedno je od rešenja ka kome naginje određeni procenat mladih, ali udeo onih koji zaista i pokrenu svoj biznis znatno je manji. Pored nedostatka iskustva i rizika koji je u preduzetništvu neizbežan, mlade u velikoj meri odvrća poslovno okruženje koje ne pruža nikakvu podršku (nedovoljan početni kapital i finansijska održivost biznisa, nepostojanje institucionalne zaštite, nedostatak informacija, nepostojanje adekvatnih kurseva i obuka koje prethode započinjanju

© UNICEF Srbija/2022/Milovanović

biznisa, a ključne su za njegovo vođenje itd.). Veliki broj firmi koje osnuju mladi ljudi ugasi se već u prvoj godini, pa je stoga početnicima u poslovanju od finansijske podrške mnogo značajnije nešto drugo, čega nema – mentorska podrška za vođenje biznisa, obuka o finansijama, vođenju knjiga, pregovaranju, menadžerstvu i kompletno karijerno savetovanje.

„Iako se u nekim školama uče predmeti koji se tiču preduzetništva, to je sve na nivou teorije. Nama bi bilo dragoceno da smo imali prilike da praktično u školi učimo te veštine tako što bismo posećivali preduzetnike ili da nam oni pričaju praktične stvari koje

moramo svakodnevno da rešavamo“, rekao je Nikola Samardžić koji je sa 20 godina započeo svoj privatni biznis.

Direktor Generali osiguranja, lider industrije osiguravača u Srbiji, ističe da oni ulažu u obuku novozaposlenih te da nude i radnu praksu za mlade ljude koji su na početku karijere.

Dragan Filipović predsednik Izvršnog odbora Generali osiguranje Srbija istakao je da je fakultetsko znanje važno, da je znanje najjače oružje koje imamo. „Danas mladi imaju priliku da putem programa praksi u raznim kompanijama vide i oseće kako ono što uče izgleda u praksi. Prosečna starost zaposlenih u Generaliju je 42 godine; od 1700 zaposlenih 24 odsto čine ljudi starosti do 35 godina, a više od 50 odsto su milenijalci. Iako generacijska pripadnost ne bi trebalo da ima veliki značaj u tome kako se osećamo i identifikujemo, ne možemo odbaciti činjenicu da svetski događaji, tehnološki napredak i društveni razvoj utiču na naša lična iskustva i oblikuju stavove koje ćemo imati kao odrasli. Razumevanje ovih nijansi pomaže nam da komuniciramo i da se povežemo sa ljudima iz različitih generacija“, izjavio je Filipović, dodajući da **bez učešća mladih u poslu nema budućnosti.**

Osnovana prošle godine, Nordeus fondacija se prihvatila upravo izazova koji se tiče mladih i onih veština i znanja koji su potrebni za uspeh u savremenoj ekonomiji, a koje mladi nemaju. Sa partnerskim organizacijama ova fondacija nastoji da se deca stave u središte obrazovnog procesa koji im pomaže da ranije otkriju svoja interesovanja i mogućnosti kako bi ostvarila svoj pun potencijal i ostala da stvaraju u našoj zemlji.

Miloš Đuričanin, direktor strategije Nordeus fondacije, istakao je da obrazovanje i budućnost dece u Srbiji nisu samo odgovornost škole, već svih nas koji činimo ovo društvo:

„Na Forumu smo osetili veliku i iskrenu podršku ljudi koji rade u našim kompanijama da postanemo partner obrazovanju i pomognemo da mladi budu spremniji za život i posao odmah po izlasku iz škole. Udružili smo se sa organizacijama koje već rade na podršci mladima i obrazovanju. Pored UNICEF-a, tu su i Inicijativa „Digitalna Srbija“, Centar za promociju nauke, Junior Achievement i druge organizacije, što nam u startu omogućava kontakt sa više od 2/3 srednjih škola u Srbiji. Na nama je da budemo katalizatori promena na nacionalnom i lokalnom nivou i da povežemo znanja. Sve organizacije i ustanove koje žele da se

pridruže ovoj inicijativi su dobrodošle, a na sajtu Nordeus fondacije postoje i informacije na koji način to mogu da učine“, rekao je Miloš Đuričanin.

Nordeus fondacija uveliko podržava razvoj kreativnosti i inovacija u školama, fokusirajući se na kvalitet učenja i upotrebu digitalnih tehnologija, podršku u interdisciplinarnom pristupu obrazovanju koji decu stavlja u središte obrazovnog procesa, a Branko Milutinović, CEO Nordeusa, kaže da je priča Nordeusa i Nordeus fondacije tek počela:

„Pred nama je šansa da iskoristimo ovaj trenutak u kome znanje menja svet. Živimo u vremenu u kome znanje i sposobnost populacije da znanjem stvara vrednost imaju veći uticaj na ekonomski prosperitet nego ikada ranije. Istorijski gledano, zemlje koje su najviše ulagale u znanje i inovacije drastično su menjale svoju poziciju u svetu, kao i kvalitet života i prilika koje pružaju svojim građanima. Danas je jedino važno šta znaš i kakvu vrednost možeš da napraviš i to će biti još surovije, ili još veća prilika u decenijama koje dolaze. Sreća da je Srbija u poziciji da mi to možemo da konvertujemo dosta uspešno ako budemo pametni“, ocenio je Milutinović na Kopaonik biznis forumu.

U želji da podrži napore institucija u Srbiji, UNICEF u Srbiji će učiniti dostupnim radne prakse. Program Unapređenje zapošljivosti mladih će poslodavcima pružiti mogućnost da se, u skladu sa svojim potrebama, angažuju i pruže šansu mladima iz posebno osetljivih kategorija. Program je započeo 1. novembra 2021. godine i trajaće do kraja 2022. godine. Plan je da se kroz obuku i plaćenu radnu praksu poveže najmanje 2000 mladih i 500 poslodavaca. Zainteresovani mladi i poslodavci mogu da se prijave i uzmu učešće u ovom programu preko platforme za prijavu Biram uspeh – program unapređenja zapošljivosti mladih www.biramuspeh.com.

© UNICEF Srbija/2022/Milovanović

© UNICEF Srbija/2022/Đaković

„Prava dece i adolescenata su pod velikom pretnjom. Napredak u pogledu indikatora Ciljeva održivog razvoja koji se tiču dece zaostaje zbog uticaja pandemije kovida-19, klimatskih promena i složenih humanitarnih kriza. Možemo i moramo da uložimo maksimalne napore kako bismo ublažili te pretnje! Ako ne uspemo da popravimo ovu situaciju u periodu oporavka od kovida-19 i obezbedimo da on bude inkluzivan za svu decu, cena nečinjenja – ekonomski, socijalni i politički troškovi – biće ogromna“, rekla je Dejana Kostadinova.

Dejana Kostadinova, direktorka UNICEF-a u Srbiji, istakla je u svom obraćanju na Kopaonik biznis forumu da je potrebno obnoviti društveni ugovor između Vlade, poslovnog sektora, civilnog društva, gradova i opština i međunarodnih organizacija kao što je UNICEF kako bi se stvorile jednake mogućnosti za svu decu i mlade.

Siromaštvo u kojem žive deca ima dugotrajan uticaj na njihovo zdravlje, obrazovanje, socijalizaciju i buduće zapošljavanje. Deca iz siromašnih porodica se u većoj meri suočavaju sa deprivacijom, nepovoljnim položajem u odnosu na druge, lošim zdravstvenim i obrazovnim ishodima. Ukoliko ne prekinemo začarani krug siromaštva, moraće da se plate visoki ekonomski, socijalni i politički troškovi, bio je jedan od glavenih zaključaka direktorke UNICEF-a u Srbiji.

Ulaganje u decu i mlade, posebno u one koji su ranjivi i marginalizovani, može pomoći u promovisanju pravičnog i inkluzivnog društva, čime se omogućava da više ljudi delotvorno učestvuje u ekonomskom razvoju.

Ako deca i mladi imaju pristup zdravstvu, kvalitetnom i inkluzivnom obrazovanju, ako mogu pravično da koriste digitalne tehnologije, ako su digitalno pismeni, ako razvijaju svoje veštine, ako imaju pristup radnoj praksi i mentorstvu i ako mogu da volontiraju, onda će rezultat biti unapređena produktivnost, a na kraju će se sve to pozitivno odraziti na socijalne i ekonomske izgledе zemlje.

© UNICEF Srbija/2022/Živanović

UNICEF-OV PLAVI KLUB GRADI MREŽU USPEŠNIH LIDERA KOJI ŽELE BOLJU BUDUĆNOST ZA SVAKO DETE U SRBIJI

UNICEF je na ovogodišnjem 29. Kopaonik biznis forumu predstavio Plavi klub, mrežu poslovnih lidera i eksperata koji svoj uspeh dele za dobrobit dece u Srbiji.

Aleksandar Saša Đorđević, nacionalni ambasador UNICEF-a, pozvao je lidere i uspešne pojedince iz sveta biznisa u našoj zemlji da se pridruže UNICEF-ovom Plavom klubu i da svojim doprinosom pomognu da zajedno stvorimo jednake šanse za svako dete.

„Svoj uspeh i pobeđe dugujem onima kojima je bilo stalo da kao dete uspem i postignem najviše što mogu. Taj dar koji sam dobio, danas želim da vratim svoj deci Srbije. Pozivam i vas koji ste osetili i ostvarili poslovne i životne uspehe da mi se u tome pridružite kao članovi UNICEF-ovog Plavog kluba.“ Tim rečima je nacionalni ambasador UNICEF-a, proslavljeni košarkaš i trener Saša Đorđević, pozvao sve učesnike Kopaonik biznis foruma da se pridruže novoj zajednici poslovnih lidera i vizionara koji znaju koliko je važan ljudski kapital u izgradnji uspešnog biznisa i društva.

Novoosnovani UNICEF-ov Plavi klub okupio je uspešne pojedince iz poslovnog sveta i vizionare koji žele da omoguće deci i mladima u Srbiji da odrastaju u društvu jednakih šansi bez obzira na to ko su i odakle dolaze.

Među prvima se Plavom klubu pridružila Dubravka Đedović, članica Izvršnog odbora NLB Komercijalne banke, i tom prilikom poručila: „U ovom klubu prepoznajem prave vrednosti koje svi mi iz biznisa zajednice treba da prepoznamo, da podržimo i da živimo, jer bez adekvatnog razvoja dece ne možemo govoriti o održivoj budućnosti u našoj zemlji.“

Krajem aprila članica Plavog kluba Dubravka Đedović je sa UNICEF-om posetila ugrožene porodice u Osečini koje su dobile humanitarnu finansijsku pomoć u okviru kampanje „Za 1.000 porodica sa ivice“.

Svoju podršku su, članstvom u novoosnovanom Plavom klubu, dali i Borislav Miljanović (Represent System), Milan Čulibrk (NIN), Mila Litvinjenko (Aura), Sanjin Greda (Wiener Städtische osiguranje), Danko Vuković (Elbet), Dejan Randić (DNA Communications), Maja Stojanović (Olaf&McAteer) i Nikola Petrović (G4S).

© UNICEF Srbija/2022

© UNICEF Srbija/2022/Živanović

USVOJENA DEKLARACIJA O UKIDANJU DEČIJH BRAKOVA U SRBIJI

© UNICEF Srbija/2022/Živanović

Nacionalni savet romske nacionalne manjine usvojio je 10. marta 2022. godine, delimično zahvaljujući zalaganju UNICEF-a, Deklaraciju o ukidanju dečijh brakova.

Deklaracija je usvojena na osnovu konsenzusa koji su postigli romski lideri. Ovo je prvi put da nacionalno predstavničko telo romske manjine u Srbiji izdaje ovakvu deklaraciju, kojom poziva romske lidere, muškarce i žene, kao i romska udruženja, da preispitaju praksu dečijh brakova i uverenje da je dečiji brak deo kulturnog nasleđa Roma.

Deklaracija jasno definiše dečiji brak kao kršenje prava deteta koje ugrožava živote i budućnost devojčica i dečaka, uskraćuje im mogućnost da odlučuju o svom životu, ometa njihovo obrazovanje te ih čini podložnim nasilju, diskriminaciji i zlostavljanju.

Nacionalni savet romske nacionalne manjine takođe poziva institucije Republike Srbije i lokalne samouprave da sprovede i podrže zakone i politike kojima se sprečavaju dečiji brakovi i štite deca iz rizičnih kategorija.

Ova deklaracija predstavlja veliki korak ka napuštanju praksi i verovanja koja sprečavaju decu i porodice iz romske zajednice da ostvare svoje pune potencijale.

UNICEF u Srbiji

Svetozara Markovića 58
11000 Beograd
Srbija

T: 011 3602 104
E-mail: belgrade@unicef.org
www.unicef.org/serbia